

Відходи, що утворилися внаслідок пошкодження (руйнування) об'єктів

Відходи, що утворилися в результаті виконання робіт з демонтажу пошкоджених (зруйнованих) об'єктів:

- поетапного контрольованого часткового чи повного розбирання на окремі елементи та вироби
- неконтрольованого знесення

Відходи від руйнувань

Основні компоненти:

- частини (уламків, бою) будівельних конструкцій
- заповнень дверних та віконних блоків
- інженерних мереж, санітарно-технічних приладів тощо

Супутні компоненти:

- матеріали, предмети, які були всередині або поряд з об'єктом у момент пошкодження (руйнування) або виконання робіт з його демонтажу, зокрема устаткування, особистих речей, предметів вжитку (меблів, побутової техніки), органічних речовин

Уповноважений орган:

- Виконавчі органи сільських, селищних, міських рад
- Військові адміністрації

Уповноважений орган:

- щодо відходів від руйнувань, що розміщені на вулицях і дорогах населених пунктів, дорогах загального користування, місцях загального користування, зокрема на територіях парків, площ, майданів, набережних, прибудинкових територій, пляжів, кладовищ (в тому числі тих, що віднесені на зазначені території ударно-повітряною хвилею внаслідок потрапляння засобів ураження, вибухів, пожеж тощо);
- у разі неможливості встановлення власника відходів;
- щодо окремих операцій з поводження з відходами від руйнувань, які власник за технічних чи економічних причин не має можливості здійснювати самостійно (на підставі звернення власника таких відходів до уповноваженого органу);
- щодо збирання, попереднього сортування та відокремлення небезпечних відходів (у разі можливості)

Організація здійснення операцій з поводження з відходами від руйнувань

Власник/управитель об'єкта, в результаті пошкодження (руйнування) якого утворилися такі відходи,

або

власник чи користувач земельної ділянки, в межах якої такі відходи розміщені

Якщо протягом 90 календарних днів після припинення або скасування на території України воєнного стану власником відходів не здійснено заходів з екологічно безпечного збирання, перевезення, сортування, зберігання, оброблення (перероблення), утилізації, видалення, знешкодження і захоронення відходів від руйнувань, уповноважений орган приймає рішення щодо поводження з такими відходами.

 Роботи можуть виконуватися за відсутності загрози аварійного обвалення об'єкта в цілому або його окремих частин.

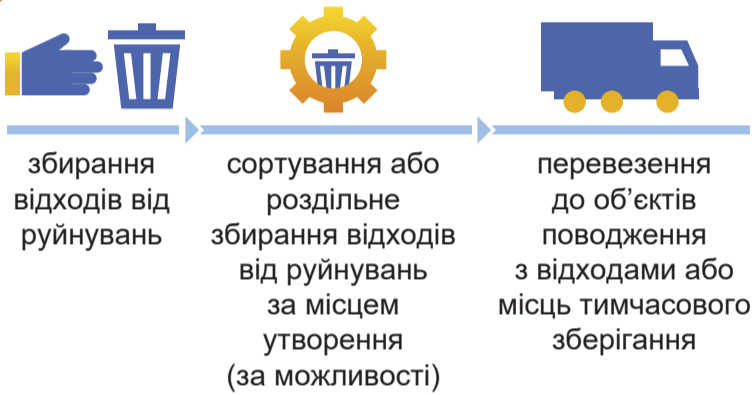
У разі виявлення під час виконання робіт небезпечних предметів, вибухових пристроїв, останків загиблих, запаху газу або інших характерних запахів, пробую електричного струму, а також пов'язаного з цим погіршення самопочуття роботи слід негайно припинити та невідкладно повідомити про це територіальним органам ДСНС та правоохоронним органам.

1 Виконання комплексу підготовчих заходів

2 Розчищення території

Першочергово уповноваженим органом організуються роботи (операції) з розчищення:

- 1) вулиць і доріг населених пунктів;
- 2) територій, прилеглих до об'єктів соціальної інфраструктури, будівель адміністративного призначення та сил цивільного захисту, зокрема пожежно-рятувальних підрозділів та аварійно-рятувальних служб;
- 3) прибудинкових територій багатоквартирних будинків, гуртожитків тощо.

3 Демонтаж пошкоджених (зруйнованих) об'єктів

ЧАСТКОВИЙ ДЕМОНТАЖ

розбирання частин пошкоджених будівель і споруд.

ПОВНИЙ ДЕМОНТАЖ

знесення (ліквідації) зруйнованих будівель і споруд.

При плануванні робіт з демонтажу

Слід враховувати:

- максимальне збереження придатних для подальшого застосування конструкцій та матеріалів
- максимальна переробка або утилізація відходів демонтажу

Слід передбачати:

- ліквідацію негативного техногенного впливу демонтажу на навколишнє природне середовище у разі виявлення його засобами моніторингу
- здійснення заходів з охорони та збереження навколишнього природного середовища
- безпечні способи та порядок поводження з відходами

Перед початком робіт з демонтажу:

- повинне бути забезпечено видалення (відокремлення) складових, що можуть містити небезпечні відходи (небезпечні складові відходи від руйнувань, зокрема азбестовмісні відходи)
- відключення об'єкта від інженерних мереж

Під час виконання робіт з демонтажу:

- слід вжити заходів щодо мінімізації небезпечних для здоров'я людей та навколишнього природного середовища впливів, зокрема пов'язаних з можливими викидами азбестового пилу;
- за можливості слід забезпечити сортування відходів від руйнувань для їх подальшого оброблення (перероблення) та утилізації.

Місця тимчасового зберігання відходів від руйнувань

- **Зберігання відходів від руйнувань** протягом періоду воєнного стану та одного року з дня припинення або скасування воєнного стану
- **Здійснення операцій з оброблення** (перероблення) виключно основних компонентів відходів від руйнувань, що не містять та/або не забруднені небезпечними відходами:
  - відокремлювання компонентів відходів
  - дроблення
  - фракціонування

Рішення про розміщення місць тимчасового зберігання приймається Київською військовою (Київською міською) та обласними військовими (державними) адміністраціями

При організації території передбачаються ділянки для:

- тимчасового зберігання відходів,
- сортування,
- оброблення (перероблення),
- тимчасового зберігання отриманої вторинної сировини
- розміщення дробильно-сортувальних та інших установок
- тимчасових споруд, необхідних для здійснення операцій з поводження з відходами від руйнування.

Розташування / дотриманням необхідних санітарно-захисних зон:

- 2 кілометри - від об'єктів водного фонду;
- 0,5 кілометра - від житлової та громадської забудови, об'єктів соціальної інфраструктури;
- 0,2 кілометра - від сільськогосподарських угідь, доріг загального користування та залізничних шляхів загальної мережі;
- 0,05 кілометра - від лісів.

Вимоги щодо наявності (влаштування):

- твердої та рівної основи (покриття), зокрема:
  - з бетону
  - з асфальту
  - з ущільненого ґрунту, покритого шаром геомембрани завтовшки не менше ніж 1,5 міліметра, захищеної від механічних пошкоджень шаром завтовшки не менше 0,5 метра
- облаштованого в'їзду та під'їзних доріг, що забезпечують безперешкодний проїзд транспортних засобів, у т.ч.
  - проїзди для пожежної та іншої спеціальної техніки (якщо передбачається зберігання горючих відходів).
  - забезпечувати розрахунковим об'ємом води для зовнішнього пожежогасіння (якщо передбачається зберігання горючих відходів)
  - у разі потреби:
  - організованого відведення води, що утворюється внаслідок випадання атмосферних опадів
  - огороженого периметра
  - забезпечення освітлення території

Не допускається / забороняється:

- зберігання відходів від руйнувань поза межами визначених місць їх тимчасового зберігання або об'єктів поводження з відходами
- змішування відходів від руйнувань під час їх зберігання
- розміщення інших відходів на місцях тимчасового зберігання відходів від руйнувань

Порядок виконання невідкладних робіт щодо ліквідації наслідків збройної агресії Російської Федерації, пов'язаних із пошкодженням будівель та споруд, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 19 квітня 2022 р. № 473.

Порядок виконання робіт з демонтажу об'єктів, пошкоджених або зруйнованих внаслідок надзвичайних ситуацій, воєнних дій або терористичних актів, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 19 квітня 2022 р. № 474

Порядок поводження з відходами, що утворились у зв'язку з пошкодженням (руйнуванням) будівель та споруд внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій або проведенням робіт з ліквідації їх наслідків, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2022 р. № 1073